

Broj :

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
SUDA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2007. GODINU**

Sarajevo, maj 2008. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	NALAZI I PREPORUKE	4
1.	Realizacija ranijih preporuka	4
2.	Ocjena sistema internih kontrola i upravljanja budžetom	4
2.1.	Prihodi koje ostvaruje Sud	4
2.2.	Budžet	5
2.3.	Izvršenje budžeta	5
III	KORESPONDENCIJA	6

Prilog : Tabela 1 'Izvršenje budžeta za 2007. godinu'

I MIŠLJENJE REVIZORA

Osnova za reviziju

Na osnovu Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj: 12/06) izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja u **Sudu Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Sud), koji se odnose na godinu koja se završava 31.12.2007. (Bilansa stanja, Posebnih pregleda uz Bilans stanja i Analize izvršenja budžeta).

Odgovornost menadžmenta/revizora

Rukovodstvo Suda odgovorno je za pripremu finansijskih izvještaja, zakonitost izvršenih transakcija i namjensko korištenje sredstava. Rukovodstvo je također odgovorno za uvođenje sistema internih kontrola kojima se osigurava pouzdano upravljanje javnim sredstvima. Naša odgovornost, kao vanjskog revizora, propisana je Zakonom o reviziji, standardima revizije i Etičkim kodeksom za revizore javnog sektora.

Shodno tome, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Također, naša odgovornost je da procijenimo da li rukovodioci institucije primjenjuju zakone i propise, koriste sredstva za odgovarajuće namjene i da ocijenimo finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sisteme internih kontrola.

Cilj i djelokrug revizije

Reviziju smo obavili u skladu sa Revizionim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – ISSAI i Međunarodnim standardima revizije. Revizija uključuje ispitivanje, na bazi izvršenih testiranja, dokaza koji su relevantni za iskazane iznose i objavljivanja u finansijskim izvještajima, te regularnost finansijskih transakcija koje su uključene u finansijske izvještaje.

Revizija je planirana i izvršena tako da se dobiju informacije i objašnjenja koja smatramo neophodnim za osiguravanje dovoljnih dokaza koji pružaju razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane greškama, prijevarom ili drugim neregularnim radnjama i da su sredstva utrošena u skladu sa odobrenim budžetom i drugim propisima. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za naše mišljenje.

Sud je koristio usluge kolektivnog životnog osiguranja zaposlenih za 2007. godinu na osnovu ugovora koji je zaključen sa Triglav osiguranjem, dobavljačem koji je izabran otvorenim postupkom. Ukupni troškovi osiguranja koji su ostvareni u 2007. iznosili su **6.740,00 KM** (detaljnije u tački 2.3.).

Po našem mišljenju:

Finansijski izvještaji Suda za 2007. godinu prikazuju realno i istinito finansijsko stanje na dan 31. decembra 2007. godine i u skladu su sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i Pravilnikom o računovodstvu institucija Bosne i Hercegovine.

U svim materijalno značajnim aspektima rashodi Suda su upotrijebljeni za svrhe koje je odredio Parlament Bosne i Hercegovine i u skladu su sa relevantnim propisima, osim za efekte koji su iskazani u tački 1. gore .

Sarajevo, maj 2008. godine

II NALAZI I PREPORUKE

1. Realizacija ranijih preporuka

Osvrtom na preporuke revizije u Izvještaju o reviziji za 2006. godinu, kao i uvidom u realizovane aktivnosti koje su navedene u odgovoru o preduzetim aktivnostima, utvrdili smo da je Sud otklonio spomenute slabosti, ali da je potrebno i dalje unapređenje ovih segmenata poslovanja.

Realizovane preporuke:

- Sud je pokrenuo inicijativu da se u skladu sa tačkom 5. Odluke visokog predstavnika, izvrši upis prava vlasništva na zgradi i zemljištu u okviru kompleksa 'Ramiz Salčin' u Sarajevu u korist Bosne i Hercegovine.
- Sud je posvetio više pažnje primjeni Zakona o javnim nabavkama, uvažavajući preporuke revizije u dijelu tenderske dokumentacije, sklapanja ugovora i obaveze slanja izvještaja o postupku nabavke Agenciji za javne nabavke.

Aktivnosti koje su u toku:

- Sud je nastavio sa aktivnostima na unapređenju sistema internih kontrola prema Vodiču za efikasnu internu kontrolu i COSO modelu internih kontrola. Iako Pravilnik o internoj kontroli Suda ne sadržava svih pet komponenti, on ipak zadovoljava osnovne principe internih kontrola.

2. Ocjena sistema internih kontrola i upravljanja budžetom¹

Revizija je izvršila ispitivanje sistema internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta finansijskog upravljanja u Sudu. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju godišnji finansijski izvještaji, te da li je finansijsko upravljanje u skladu sa propisima.

2.1. Prihodi koje ostvaruje Sud

Jedan od elemenata kontrolnog okruženja je i definisanje odgovornosti i nadležnosti pojedinih organizacionih jedinica u komunikaciji sa Odjelom za materijalno-finansijske poslove. Ovdje prvenstveno mislimo na slabosti u dijelu komunikacija pisarnice i ovog odjela vezano za evidentiranje i praćenje 'vlastitih prihoda'. Naime, prihodi Suda koji se naplaćuju preko JRT zavode se (evidentiraju) u pisarni Odjela I, II i III Krivičnog i Apelacionog odjeljenja. Iz razgovora sa odgovornim licima nismo se mogli uvjeriti da Sud ima popis predmeta u kojima je odredio da troškove krivičnog postupka snosi osuđeno lice, te da za takve predmete ima datum pravosnažnosti presude i trenutno stanje u odnosu na naplatu troškova. Isto tako nismo se uvjerali da Sud prati i redovno sravnjava uplaćene prihode po navedenim predmetima s Ministarstvom finansija i trezora BiH, koje je i nadležno za prikupljanje i evidentiranje prihoda. Iz naprijed navedenog se vidi da Sud nema evidenciju o stvarno nenaplaćenim potraživanjima po okončanim predmetima.

Odgovornost za uspostavljanje sistema internih kontrola vezana je za rukovodstvo Suda, s obzirom da će uvođenje sistema internih kontrola zasnovanog na modelu od pet komponenti (COSO model) najviše koristiti rukovodstvu. Takav sistem osigurat će (u razumnoj mjeri) zaštitu poslovanja od eventualnih prijevara, grešaka ili zloupotreba.

¹ Saglasno članu 13. stav 2. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine revizija ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola o čemu ne izražava mišljenje već izvještava o uočenim slabostima.

Preporuka

Sud treba, bez odlaganja, unaprijediti sistem internih kontrola u skladu sa Vodičem za efikasne interne kontrole i COSO modelom sistema internih kontrola na bazi pet komponenti, a sve u cilju otklanjanja rizika od eventualnih grešaka i zloupotreba u poslovanju Suda.

Sud treba da uspostavi efikasne kontrole sa aspekta sveobuhvatnosti prikupljanja i kontrole prihoda koje ostvaruje Sud, a koji se realizuju preko Jedinstvenog računa trezora, te od Ministarstva finansija i trezora BiH traži jasnu instrukciju vezano za evidentiranje, praćenje i spravljanje ovih prihoda.

2.2. Budžet

Budžet Suda za 2007. godinu odobren je u iznosu od 8.162.029,00 KM, a realizovan u iznosu od 7.482.880,00 KM, što je 91,68% u odnosu na odobreni budžet. Iako nije bilo značajnih odstupanja od odobrenog i izvršenog budžeta, analizom budžeta smo se uvjerali da pojedine budžetske pozicije imaju nizak procenat realizacije u odnosu na traženi i odobreni budžet. Budžet je planiran i odobren na bazi 165 zaposlenih, a ostvaren sa 150 zaposlenih (broj zaposlenih sa 31.12.2007. godine), što je jedan od razloga da je u Sudu ostalo rezervisanih, a neutrošenih 679.149 KM budžetskih sredstava.

Slabost sistema internih kontrola ovog procesa ogleda se u nedovoljno efikasnom korištenju–rezervisanju budžetskih sredstava, jer se rezerviše više sredstava nego što je to potrebno za normalno funkcionisanje i ostvarivanje zakonom propisanih funkcija Suda, a s druge strane, postoji realna mogućnost da zbog nedostatka sredstava u drugim institucijama ostaju značajni projekti koji nisu mogli biti planirani niti realizovani u tekućoj godini.

Preporuka

Sačiniti analizu planiranog i izvršenog budžeta po pojedinim budžetskim stavkama, te procijeniti optimalan broj izvršilaca i realan iznos potrebnih sredstava. Također je potrebno da Sud prati dinamiku izvršenja budžeta i da u slučaju stvaranja rezervi u budžetu obavijesti Ministarstvo finansija i trezora o eventualnoj preraspodjeli sredstava na korisnike budžeta kojima budžet može biti nedovoljan.

2.3. Izvršenje budžeta/rashodi

Troškovi osiguranja: Sud je koristio usluge kolektivnog životnog osiguranja zaposlenih za 2007. godinu na osnovu ugovora koji je zaključen sa Triglav osiguranjem, dobavljačem koji je izabran otvorenim postupkom. Ukupni troškovi osiguranja koji su ostvareni u 2007. godini iznosili su **6.740,00 KM**.

Smatramo da se osiguranje zaposlenih nije moglo realizovati iz budžetskih sredstava s obzirom da takva mogućnost nije bila predviđena instrukcijama Ministarstva finansija i trezora BiH o planiranju budžeta za 2007. godinu, a dovodi u pitanje i konačnu namjenu ovih sredstava.

Preporuka:

Sud treba da obustavi plaćanja po osnovu kolektivnog životnog osiguranja ili u dogovoru sa osiguravajućom kućom nastavi realizaciju ugovora obustavama iz plaća lica zainteresovanih za ovaj način osiguranja.

III KORESPONDENCIJA

Sudu je uručen Nacrt izvještaja o reviziji za 2007. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Sud nije dostavio komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvještaja o reviziji. Po tom osnovu ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj dostavljen klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji.

Sarajevo, maj 2008. godine

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

M.P.

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego